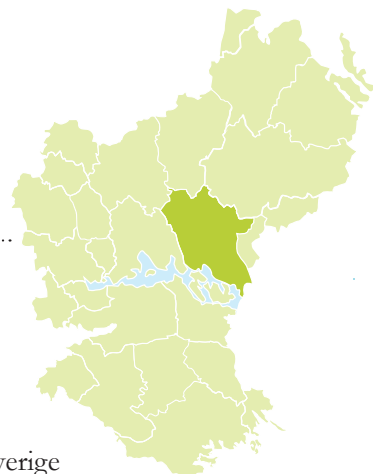

Årsberättelser 2021: Kommuner

- **Enköpings kommun**
- **Eskilstuna kommun**
- **Fagersta kommun**
- **Flens kommun**
- **Gnesta kommun**
- **Hallstahammars kommun**
- **Hebys kommun**
- **Katrineholms kommun**
- **Knivsta kommun**
- **Kungsörs kommun**
- **Nyköpings kommun**
- **Oxelösunds kommun**
- **Strängnäs kommun**
- **Trosa kommun**
- **Uppsala kommun**
- **Vingåkers kommun**
- **Västerås stad**

Enköpings kommun

2021 medverkade Enköpings kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Energieffektivisering i offentlig sektor
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Klimatneutrala städer 2030 (Viable Cities)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 företag** deltog i projektet Nätverk för energieffektivisering.
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).

Enköping energieffektiviserar kommunens fastighetsbestånd med hjälp av Energikontoret i Mälardalen

Bygg- och fastighetssektorn står för en dryg femtedel av Sveriges växthusgasutsläpp. Enköping har uppsatta mål för energieffektivisering och förnybar elproduktion i kommunens egna fastighetsbestånd. Beståndet består av fastigheter med olika användningsområden om sammanlagt 236 000 kvadrater – och målen ska vara uppnådda till 2023. Men hur ska kommunen gå till väga för att lyckas, vilka åtgärder ger bäst effekt? Det fick Energikontoret i Mälardalen i uppgift att utreda.

Energikontoret i Mälardalen genomförde uppdraget i samverkan med kommunen under 2021 års första hälft. Enköping tog beslut om vilka fastigheter som omfattas och vilka investeringar som kan göras i olika energiåtgärder. Kommunen använder den så kallade EnOff-modellen i sitt arbete – en modell med syfte att förenkla upphandling av energieffektivisering i offentliga fastigheter och öka renoveringstakten. Modellen är framtagen av Energieffektiviseringsföretagen och Energikontoret i Mälardalen och innehåller samlade krav för energieffektivisering i byggnader.

Bollplank och beräkningar

Energikontoret i Mälardalen är ägarkommunernas kompetensresurs inom energi- och klimatfrågor. I arbetet med att identifiera och prioritera möjligheter och åtgärder för energieffektivisering och förnybar elproduktion i Enköpings kommuns fastighetsbestånd agerade bolaget bollplank och diskussionspart. Energikontoret i Mälardalen genomförde också analyser, beräkningar och utvärderingar för att hitta de metoder och åtgärder som bäst kan bidra till att kommunen uppfyller de uppsatta målen.

Resultat

Inom ramen för uppdraget levererade Energikontoret i Mälardalen flera resultat. Vi sammanställde energistatistik för samtliga Enköpings kommuns fastigheter. Vi tog fram nyckeltal för kommunnätverket för strategisk hållbar utveckling, Sveriges Ekokommuner. Och vi rangordnade byggnader att prioritera för energieffektiviseringsåtgärder.

Projekt inom energieffektivisering överskred mål

Ansvarig projektledare för samverkansuppdraget med Enköpings kommun var Jesper Sundling. Han hämtar kunskap från mångårig erfarenhet av arbete med energieffektivisering i företag, föreningar och fastigheter. Jesper har bland annat samordnat 40 organisationer, flera av dem fastighetsägare, i nätverk med syfte att hjälpa deltagarna minska sin energianvändning. I projektet Nätverk för energieffektivisering, som avslutades 2021, inte bara uppnåddes, utan överskreds flera projektmål.

– I många fastigheter finns det stor potential att minska energianvändningen med relativt enkla förändringar. Små åtgärder kan göra stor skillnad, säger Jesper.

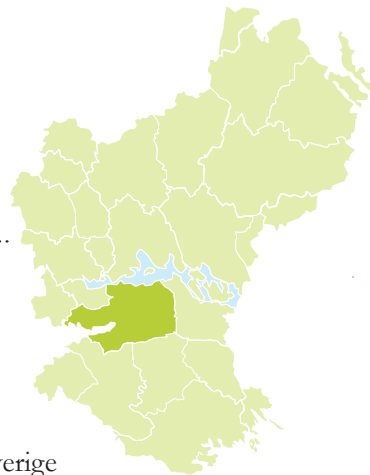

Hamnområdet i Enköping.
Foto: Thomas Henriksson.

Projektledare Jesper Sundling var ansvarig för samverkansuppdraget med Enköpings kommun som genomfördes under 2021.

Eskilstuna kommun

2021 medverkade Eskilstuna kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Eleffekt- och elkapacitetsproblematik i Sörmland
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens solex i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Klimatneutrala städer 2030 (Viable Cities)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata
- Effekt Energicentrum (EEC) (Energitrappan)
- Hållbara verksamhetsområden

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 föredrag** om ”energitrappan” arrangerades för Eskilstuna Fabriksförening.
- **2 företag** har fått besök med energigenomgång (Hållbar omställning i östra Mellansverige).
- **2 företag** har beviljats investeringsstödscheckar för grön omställning à 100 000 kronor.
- **2 företag** har fått stöd med ansökan till Klimatklivet för oljekonvertering (Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige).
- **5 fastighetsägare** blev medlemmar i ett nytt hållbarhetsnätverk (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **6 företag** deltog i projektet Nätverk för energieffektivisering.
- **26 januari** arrangerades ett webinarium om nudging med 25 deltagare.
- **22 april** hölls en inspirationsföreläsning och hållbarhetsseminarium med tio kommundeltagare.
- **21 aktiviteter** som webinarier, workshops och platsbesök arrangerades för fastighetsägare (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).

”Deltagare överskrider målen i nyligen avslutat projekt om energieffektivisering”

Att erbjuda verksamheter som vill minska sin energianvändning stöd i grupp kan vara ett vinnande koncept. Det stod klart våren 2021, när projektet Nätverk för energieffektivisering avslutades. Energikontoret i Mälardalen har sedan 2016 samordnat 40 livsmedelsbutiker, industriföretag och pastorat i fem nätverk – och det har gett mycket goda resultat. En sammanställning visar att projektdeltagarna har uppnått, och överskridit, flera av de energirelaterade projektmålen.

Verksamheterna som deltog i Energikontoret i Mälardalens energieffektiviseringsnätverk har under projektperioden 2016–2021 genomfört flera åtgärder för att minska sin energianvändning. Ändringar på tilluftsaggregat, luftvärmepumpar och ventilationssystem, installation av pelletspannor och byte av kylsystem och ljuskällor är bara några exempel.

”Det är mycket goda resultat”

Inom projektet eftersträvades ett flertal mål inom energieffektivisering. Ett mål, om minskade utsläpp av växthusgaser, överskreds med hela 6,5 procentenheter. Gemensamt uppnådde verksamheterna i de fem nätverken även flera andra projektmål med god marginal. Till exempel effektiviserade de sin energianvändning med i genomsnitt 19,6 procent (projektmål var 15 procent). De minskade sin elanvändning med i genomsnitt 15,5 procent (projektmål var 15 procent). Nätverken minskade sina växthusgasyutsläpp med 16,5 procent (projektmål var tio procent). Deltagarna genomförde 57 energiteknikåtgärder per nätverk (projektmål var 20 åtgärder). Och de genomförde 33 energiledningsåtgärder per nätverk (projektmål var 20 åtgärder).

– En del åtgärder är pågående eller planerade vilket innebär att företagens energianvändning kommer minska ännu mer även efter projektavslut, säger Jesper Sundling, projektledare på Energikontoret i Mälardalen som tillsammans med kollegan August Lindholm har samordnat de fem nätverken.

Expertrådgivning och kunskapsutbyte ger effekt

Brist på information, tid och kapital är de tre största hindren för energieffektivisering bland svenska företag. Därför har Energikontoret i Mälardalen erbjudit verksamheterna tillgång till expertrådgivning i energieffektivisering och stöd i att genomföra energikartläggningar och strukturera sitt energiarbete. En viktig aspekt av att arbeta i nätverk är även tillgången till kunskapsutbyte, bland annat i form av regelbundna träffar deltagarna emellan.

– Att delta i energinätverket har inneburit väldigt mycket för oss. Vi har fått hjälp med att prioritera de åtgärder vi ska genomföra, analyser på vad det har inneburit att genomföra åtgärderna och även med utvärdering. Vi är jätteglada över att det har fungerat så bra, säger William Ask, fastighetsansvarig för Södertälje pastorat och en av projektdeltagarna.

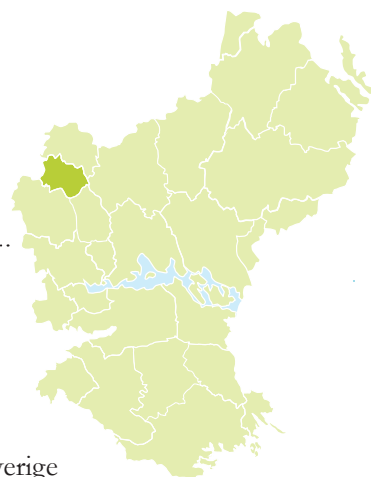
Projektledare Jesper Sundling och August Lindholm.

Ta del av intervjuer med deltagare på YouTube:

- [Södertälje pastorat](#)
- [Zetterbergs Industri AB](#)
- [ICA MAXI Nyköping](#)

Energikontoret i Mälardalen medverkade i projektet Nätverk för energieffektivisering från 2016 till 2021. Projektet drevs nationellt av Energimyndigheten i syfte att erbjuda små och medelstora företag med en årlig energianvändning över en gigawattimme (GWh) hjälp med att minska sin klimatpåverkan. Sammanlagt deltog drygt 300 företag i projektet.

Fagersta kommun

2021 medverkade Fagersta kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Energi- och klimatrådgivning i Kungsör, Arboga, Köping och Fagersta
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **7 utåtriktade aktiviteter** som företagsfrukostar och seminarier genomfördes inom ramen för energi- och klimatrådgivningsuppdraget.
- **8 energi- och klimatrådgivningsärenden** besvarades och hanterades.

Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag

Energikontoret i Mälardalen deltog som projektpartner i Digital databas med nudging för energieffektiv vardag. Inom ramen för projektet erbjöd vi två utbildningstillfällen för energi- och klimatrådgivarnätverket samt för miljöstrateger hos våra huvudmän. ”Genom nudging går det att utforma aktiviteter som kan leda till beteendeförändringar inom energi- och klimatområdet bland såväl privatpersoner som föreningar, företag och andra organisationer” säger projektledare Fredrik Svensson.

Nudging kan användas inom flera hållbarhetsområden, exempelvis genom att hjälpa hyresgäster spara el och vatten, underlätta återvinning och göra det lättare att resa hållbart. Inom ramen för projektet sammanställde vi goda exempel på framgångsrikt testade nudgar i en användarvänlig digital databas som framför allt vänder sig till energikontor, kommuner, företag, icke-statliga organisationer och aktörer inom akademi.

Teori och praktik

De två utbildningstillfällena som arrangerades inom ramen för projektet var uppdelade i en teoretisk och en mer praktisk del. Föreläste gjorde en av Sveriges främsta experter i ämnet, Katharina Paoli, vd för Nudgd och initiativtagare till nätverket Nudging Sweden.

Utbildningsdeltagarna fick lära sig mer om vad begreppet nudging innebär, konkreta exempel på olika framgångsfall, vanliga missuppfattningar kring nudging och hur man kan börja tänka för att applicera nudging i praktiken. De fick även svar på frågor som: Hur kan vi med hjälp av nudging skapa förändring såväl hos individen som för företaget och för samhället i stort? Hur får vi fler att välja mer hållbart? Hur arrangerar vi valsituationer så att det blir lätt att göra rätt?

Goda exempel samlade på ett ställe

Under det andra utbildningstillfället bestod av en halvdagsworkshop med praktiska övningar och en presentation av nudgedatabasen som ett konkret verktyg.

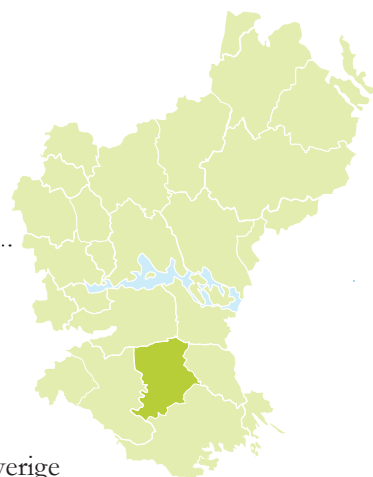

Fredrik Svensson var projektledare under 2021.

Inom ramen för projektet testades ett flertal goda exempel på framgångsrika knuffar (nudgar) och designtänkande som främjar beteendeförändring. Dessa exempel på nudgar har sammanställts i en databas tillgänglig online.

- [Besök Smart Nudges](#)

Flens kommun

2021 medverkade Flens kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Eleffekt- och elkapacitetsproblematik i Sörmland
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata
- Laddinfrastruktur Flen

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 fastighetsägare** blev medlem i ett nytt hållbarhetsnätverk (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **21 aktiviteter** som webinarier, workshops och platsbesök arrangerades för fastighetsägare (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).

Digitalt heldagsevenemang om solenergi fick över 2 000 besök

Att hjälpa dem som vill producera egen förnybar el – det är syftet med projektet Framtidens solel i östra Mellansverige. Med pandemin lades möjligheten till personliga möten och större evenemang i dvala. Därför ställdes "Solsafari" om till en sajt med förinspelade och direktsända videor. "Det är en utmaning att anpassa större evenemang som Solsafari efter nya förutsättningar, men det fungerade över förväntan och vi kunde efter dagens slut summera till över 2 000 besök", säger Martin Heed, projektledare på Energikontoret i Mälardalen.

Solsafari arrangeras på flera håll i landet, och bara i Jönköpings län har det årligen återkommande evenemanget tidigare lockat upp till 500 besökare till ett 60-tal anläggningar för att lära sig mer om att producera egen el med solceller. Solsafari samlar vanligtvis allt från branschfolk och små och medelstora företag till privatpersoner – något som inte var en möjlighet under 2021.

– Vi valde i stället att göra det bästa av situationen och erbjuda förinspelade rundturer för Solsafaris olika målgrupper på vår webbplats, säger Daniel Kvist, projektledare på Energikontoret Östergötland.

Heldagsprogram med direktsända föreläsningar

Besökare kunde också ta del av ett direktsänt program med föreläsningar om solcellsparker, solcellers företagsnytta och kommande teknik- och prisutveckling, för att nämna några exempel. Även möjlighet att chatta med moderatorer och föreläsare var en del av den digitala lösningen som gick av stapeln i september.

Ett samverkansprojekt

Framtidens solel i östra Mellansverige var ett samverkansprojekt mellan flera länsstyrelser, regioner, energikontor och andra organisationer. Det pågick från 2015 till 2022. Projektets första fas avslutades 2019 och förlängdes då med fas 2. Till grund låg regeringens mål för energipolitiken – 2040 ska landets energianvändning till 100 procent komma från förnybara källor. Solel är en sådan förnybar källa.

Projektet kom många målgrupper till gagn

Projektet vände sig framför allt till små och medelstora företag, exempelvis fastighetsägare, hotell, lantbruk, industrier och lager. Genom att bidra till ökad användning av solel bland företag kan de i förlängningen minska sina energikostnader och koldioxidutsläpp, och på så vis bli mer konkurrenskraftiga. Även föreningar och privatpersoner nåddes och gynnades av projektet.

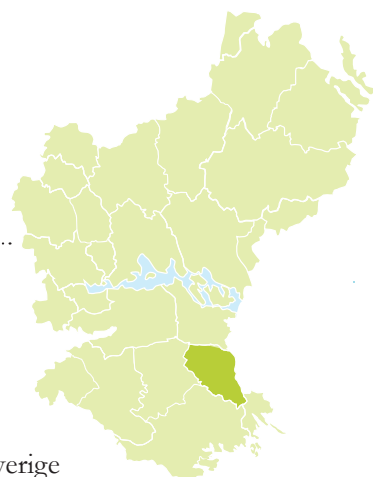

Martin Heed (övre) och Mathias Söderholm (nedre) arbetade 2021 med projektledning av Framtidens solel i östra Mellansverige.

Inom Framtidens solel i östra Mellansverige lanserades en projektwebbplats. Den var en viktig kommunikationskanal och ligger öppen till december 2023.

- framtidenssolel.se

Gnesta kommun

2021 medverkade Gnesta kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Eleffekt- och elkapacitetsproblematik i Sörmland
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 företag** har fått besök med energigenomgång (Hållbar omställning i östra Mellansverige).
- **1 företag** deltog i projektet Nätverk för energieffektivisering.
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **21 aktiviteter** som webinarier, workshops och platsbesök arrangerades för fastighetsägare (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).

Digitalt heldagsevenemang om solenergi fick över 2 000 besök

Att hjälpa dem som vill producera egen förnybar el – det är syftet med projektet Framtidens solel i östra Mellansverige. Med pandemin lades möjligheten till personliga möten och större evenemang i dvala. Därför ställdes "Solsafari" om till en sajt med förinspelade och direktsända videor. "Det är en utmaning att anpassa större evenemang som Solsafari efter nya förutsättningar, men det fungerade över förväntan och vi kunde efter dagens slut summera till över 2 000 besök", säger Martin Heed, projektledare på Energikontoret i Mälardalen.

Solsafari arrangeras på flera håll i landet, och bara i Jönköpings län har det årligen återkommande evenemanget tidigare lockat upp till 500 besökare till ett 60-tal anläggningar för att lära sig mer om att producera egen el med solceller. Solsafari samlar vanligtvis allt från branschfolk och små och medelstora företag till privatpersoner – något som inte var en möjlighet under 2021.

– Vi valde i stället att göra det bästa av situationen och erbjuda förinspelade rundturer för Solsafaris olika målgrupper på vår webbplats, säger Daniel Kvist, projektledare på Energikontoret Östergötland.

Heldagsprogram med direktsända föreläsningar

Besökare kunde också ta del av ett direktsänt program med föreläsningar om solcellsparker, solcellers företagsnytta och kommande teknik- och prisutveckling, för att nämna några exempel. Även möjlighet att chatta med moderatorer och föreläsare var en del av den digitala lösningen som gick av stapeln i september.

Ett samverkansprojekt

Framtidens solel i östra Mellansverige var ett samverkansprojekt mellan flera länsstyrelser, regioner, energikontor och andra organisationer. Det pågick från 2015 till 2022. Projektets första fas avslutades 2019 och förlängdes då med fas 2. Till grund låg regeringens mål för energipolitiken – 2040 ska landets energianvändning till 100 procent komma från förnybara källor. Solel är en sådan förnybar källa.

Projektet kom många målgrupper till gagn

Projektet vände sig framför allt till små och medelstora företag, exempelvis fastighetsägare, hotell, lantbruk, industrier och lager. Genom att bidra till ökad användning av solel bland företag kan de i förlängningen minska sina energikostnader och koldioxidutsläpp, och på så vis bli mer konkurrenskraftiga. Även föreningar och privatpersoner nåddes och gynnades av projektet.

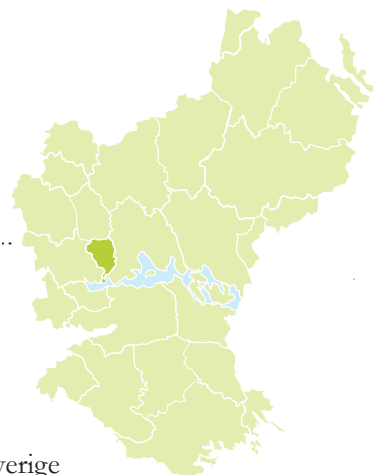

Martin Heed (övre) och Mathias Söderholm (nedre) arbetade 2021 med projektledning av Framtidens solel i östra Mellansverige.

Inom Framtidens solel i östra Mellansverige lanserades en projektwebbplats. Den var en viktig kommunikationskanal och ligger öppen till december 2023.

- framtidenssolel.se

Hallstahammars kommun

2021 medverkade Hallstahammars kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Energieffektivisering i offentlig sektor
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 företag** deltog i projektet Nätverk för energieffektivisering.
- **1 företag** har fått besök med energigenomgång (Hållbar omställning i östra Mellansverige).
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).

Hallstahammars kommun ny delägare till Energikontoret i Mälardalen

Hallstahammar, med dryga 16 500 invånare, växer och förändras. Nya bostadsområden, ett nytt resecentrum, en grönsstrukturplan och planer för att underlätta – och öka – cyklandet är bara några exempel på pågående projekt. I ett steg på den utvecklingsresan blev kommunen delägare i Energikontoret i Mälardalen, ett expertorgan inom energi- och klimatfrågor som arbetar för hållbar utveckling och ökad andel förnybar energi. Det slog kommunfullmäktige fast den 19 oktober 2021.

Energikontoret i Mälardalen arbetar för en mer hållbar utveckling på flera sätt. De genomför informationskampanjer, driver lokala, regionala och nationella energiprojekt och sammanställer klimatstatistik som ligger till grund för beslut.

– En viktig uppgift för oss är att knyta samman kontakter som leder till positiva resultat. Vi är verksamma i Västmanlands län sedan 2007 och har, bland annat, hjälpt små och medelstora företag minska sina växthusgasutsläpp med motsvarande 1 000 ton CO₂ per år. Det är mycket glädjande att Hallstahammars kommun ser potentialen i samägande av vår verksamhet, säger Lina Gellermark, vd på Energikontoret i Mälardalen.

Energieffektivisering genom rådgivning

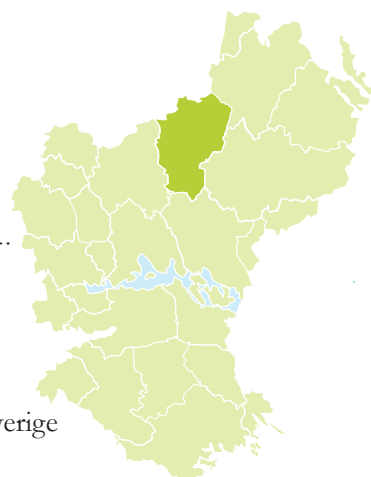
Hallstahammar kommun erbjuder även energi- och klimatrådgivning till privatpersoner, små och medelstora företag, bostadsrättsföreningar, privata flerbostadshusägare och organisationer. Det är en kostnadsfri och helt opartisk tjänst som samordnas av Energikontoret i Mälardalen.

– Vill du till exempel minska energianvändningen i ditt hem, hitta en solcellslösning till ditt lantbruk eller veta mer om företagsbidrag inom energiområdet kan du prata med mig. Mitt uppdrag är att bidra till lokal energiomställning, och genom Energikontoret i Mälardalen får jag tillgång till stöd, kompetensutveckling och ett nätverk med andra rådgivare som stärker mig i det arbetet, säger Carl-Magnus Palmblad, energi- och klimatrådgivare i Hallstahammars kommun.

"En viktig uppgift för oss är att knyta samman kontakter som leder till positiva resultat. Vi är verksamma i Västmanlands län sedan 2007 och har, bland annat, hjälpt små och medelstora företag minska sina växthusgasutsläpp med motsvarande 1 000 ton CO₂ per år. Det är mycket glädjande att Hallstahammars kommun ser potentialen i samägande av vår verksamhet", säger Lina Gellermark, vd på Energikontoret i Mälardalen.

Heby kommun

2021 medverkade Heby kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens solceller i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata
- Informationskampanj Sala Heby

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 företag** har fått besök med energigenomgång (Hållbar omställning i östra Mellansverige).
- **2 företag** deltog i projektet Nätverk för energieffektivisering.
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).

Deltagare överskrider målen i nyligen avslutat projekt om energieffektivisering

Att erbjuda verksamheter som vill minska sin energianvändning stöd i grupp kan vara ett vinnande koncept. Det stod klart våren 2021, när projektet Nätverk för energieffektivisering avslutades. Energikontoret i Mälardalen har sedan 2016 samordnat 40 livsmedelsbutiker, industriföretag och pastorat i fem nätverk – och det har gett mycket goda resultat. En sammanställning visar att projektdeltagarna har uppnått, och överskridit, flera av de energirelaterade projektmålen.

Verksamheterna som deltog i Energikontoret i Mälardalens energieffektiviseringsnätverk har under projektperioden 2016–2021 genomfört flera åtgärder för att minska sin energianvändning. Ändringar på tilluftsaggregat, luftvärmepumpar och ventilationssystem, installation av pelletspannor och byte av kylsystem och ljuskällor är bara några exempel.

”Det är mycket goda resultat”

Inom projektet eftersträvades ett flertal mål inom energieffektivisering. Ett mål, om minskade utsläpp av växthusgaser, överskreds med hela 6,5 procentenheter. Gemensamt uppnådde verksamheterna i de fem nätverken även flera andra projektmål med god marginal. Till exempel effektiviserade de sin energianvändning med i genomsnitt 19,6 procent (projektmål var 15 procent). De minskade sin elanvändning med i genomsnitt 15,5 procent (projektmål var 15 procent). Nätverken minskade sina växthusgasytsläpp med 16,5 procent (projektmål var tio procent). Deltagarna genomförde 57 energiteknikåtgärder per nätverk (projektmål var 20 åtgärder). Och de genomförde 33 energiledningsåtgärder per nätverk (projektmål var 20 åtgärder).

– En del åtgärder är pågående eller planerade vilket innebär att företagens energianvändning kommer minska ännu mer även efter projektavslut, säger Jesper Sundling, projektledare på Energikontoret i Mälardalen som tillsammans med kollegan August Lindholm har samordnat de fem nätverken.

Expertrådgivning och kunskapsutbyte ger effekt

Brist på information, tid och kapital är de tre största hindren för energieffektivisering bland svenska företag. Därför har Energikontoret i Mälardalen erbjudit verksamheterna tillgång till expertrådgivning i energieffektivisering och stöd i att genomföra energikartläggningar och strukturera sitt energiarbete. En viktig aspekt av att arbeta i nätverk är även tillgången till kunskapsutbyte, bland annat i form av regelbundna träffar deltagarna emellan.

– Att delta i energinätverket har inneburit väldigt mycket för oss. Vi har fått hjälp med att prioritera de åtgärder vi ska genomföra, analyser på vad det har inneburit att genomföra åtgärderna och även med utvärdering. Vi är jätteglada över att det har fungerat så bra, säger William Ask, fastighetsansvarig för Södertälje pastorat, en av projektdeltagarna.

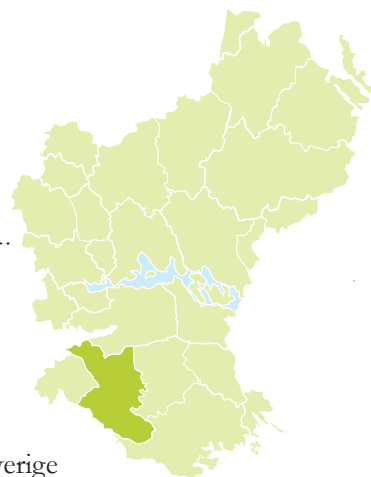
Projektledare Jesper Sundling och August Lindholm.

Ta del av intervjuer med deltagare på YouTube:

- [Södertälje pastorat](#)
- [Zetterbergs Industri AB](#)
- [ICA MAXI Nyköping](#)

Energikontoret i Mälardalen medverkade i projektet Nätverk för energieffektivisering från 2016 till 2021. Projektet drevs nationellt av Energimyndigheten i syfte att erbjuda små och medelstora företag med en årlig energianvändning över en gigawattimme (GWh) hjälp med att minska sin klimatpåverkan. Nylagt deltog drygt 300 företag i projektet.

Katrineholms kommun

2021 medverkade Katrineholms kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Eleffekt- och elkapacitetsproblematik i Sörmland
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 företag** har fått besök med energigenomgång (Hållbar omställning i östra Mellansverige).
- **2 företag** deltog i projektet Nätverk för energieffektivisering.
- **2 fastighetsägare** blev medlemmar i ett nytt hållbarhetsnätverk (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **21 aktiviteter** som webinarier, workshops och platsbesök arrangerades för fastighetsägare (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).

Allt fler känner till och använder kommunala solkartor

18 av 52 kommuner i östra Mellansverige erbjuder interaktiva digitala solkartor som visar vilka tak som lämpar sig att installera solceller på – och en av de kommunerna är Katrineholm. I en nyligen genomförd undersökning svarar 69 procent av tillfrågade privatpersoner och små och medelstora företag att de känner till den webbaserade tjänsten – och 37 procent menar att den kommunala solkartan har hjälpt dem ta beslut om att investera i solceller: ”Det är en ökning sedan 2017”, säger projektledare Emil Eriksson.

Solkartor ska underlätta för exempelvis företagare, fastighetsägare eller privatpersoner som vill installera solceller på sina tak. Emil Eriksson och Martin Heed, projektledare på Energikontoret i Mälardalen, genomförde 2021 en utredning av solkartor i östra Mellansverige.

– De flesta solkartor genererar en uppskattning av potentiell solelproduktion som kan användas för att välja det bäst lämpade solcellssystemet i samråd med en leverantör, säger Emil.

Undersökningen en uppföljning från 2017

En enkätundersökning med 108 privatpersoner och små och medelstora företag visar att 37 procent har använt en solkarta för att ta beslut om en solcellsinvestering. Av de som använt en solkarta uppger merparten (71 procent) att informationen den gav ”i stor utsträckning” var beslutsgrundande.

– En jämförelse med undersökningen som genomfördes 2017 visar att antalet kommuner som erbjuder tjänsten i östra Mellansverige har ökat från tio till 18, och att både kännedomen om och användningen av solkartor är på uppgång, säger Emil.

Ett bra rådgivningsverktyg

Av åtta tillfrågade energi- och klimatrådgivare, samtliga verksamma i kommuner som erbjuder solkartor, anser majoriteten att den webbaserade tjänsten är ett bra rådgivningsverktyg. Och hälften av dem skulle rekommendera fler kommuner att investera i solkartor för att öka antalet solcellsinstallationer i regionen.

– För att en sådan investering ska ge så god återkastning som möjligt visar undersökningen att det är viktigt att fastställa ett tydligt syfte med solkartan, utse en eller flera ansvariga för driften, avsätta medel för att informera om tjänsten och ta fram riktlinjer för hur solkartan ska användas inom den kommunala verksamheten, säger Martin.

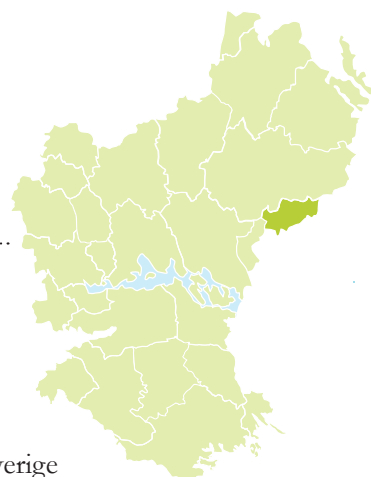

Utredningen av solkartor i östra Mellansverige genomfördes av projektledare Emil Eriksson och Martin Heed inom ramen för projektet Framtidens solel i östra Mellansverige.

Inom Framtidens solel i östra Mellansverige lanserades en projektwebbplats. Den var en viktig kommunikationskanal och ligger öppen till december 2023.

- framtidenssolel.se

Knivsta kommun

2021 medverkade Knivsta kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Energieffektivisering i offentlig sektor
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens solceller i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata
- Knivsta kommun - laddboxar
- Hållbar mobilitet i Knivsta

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).

Knivsta kommun är beviljad installationsstöd för 13 laddplatser

Energikontoret i Mälardalen arbetar för en mer hållbar utveckling på flera sätt. Vi genomför informationskampanjer, driver projekt och sammanställer klimatstatistik som ligger till grund för beslut. Ett annat viktigt verksamhetsuppdrag är att agera bollplank och erbjuda våra ägarkommuner rådgivning, bland annat vid ansökningar till diverse stöd och bidrag för hållbara initiativ. 2021 bistod bolaget Knivsta kommun i framtagningen av en ansökan till Naturvårdsverkets installationsstöd "Ladda bilen" – som beviljades.

13 laddplatser vid fyra fastigheter

Det beviljade installationsstödet omfattar 13 så kallade icke-publika laddplatser för elbilar. Det vill säga, laddplatser som framför allt används av anställda, boende och organisationer. Laddplatserna kommer installeras fördelade över fyra separata fastigheter i Knivsta kommun.

– Det är alltid väldigt glädjande när ansökningar vi har lagt tid och kraft på beviljas, och att det innebär medel som tar kommunen ett steg vidare i sitt omställningsarbete, säger projektledare Mathias Söderholm på Energikontoret i Mälardalen.

Upp till halva installationskostnaden

Naturvårdsverkets installationsstöd Ladda bilen bidrar med upp till 50 procent av kostnaden för installationen av laddplatserna, som mest 15 000 kr per laddplats. För Knivsta kommun innebär det stöd upp till 195 000 kronor.

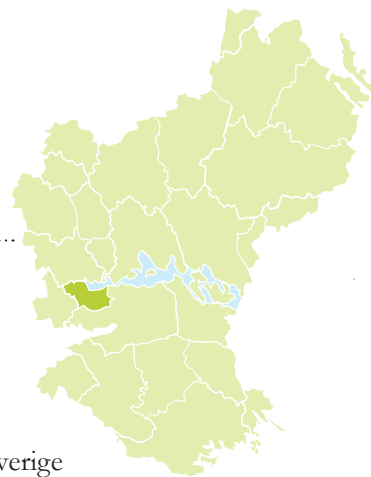
Om stödet

Ladda bilen är ett stöd för installation av laddningsstation vid bostäder eller en arbetsplats. De som bor i bostaden eller de som är anställda på arbetsplatsen ska vara de huvudsakliga användarna. Till viss del kan stationerna användas av besökande och andra. Naturvårdsverkets ansökan är öppen så länge medel finns kvar.

Elin Törnwall (övre) och Mathias Söderholm (nedre) arbetade 2021 med ansökan till Naturvårdsverkets installationsstöd "Ladda bilen" för Knivsta kommuns räkning.

Kungsörs kommun

2021 medverkade Kungsörs kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Energi- och klimatrådgivning i Kungsör, Arboga, Köping och Fagersta
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **8 utåtriktade aktiviteter** som företagsfrukostar och seminarier genomfördes inom ramen för energi- och klimatrådgivningsuppdraget.
- **17 energi- och klimatrådgivningsärenden** besvarades och hanterades.

Kungsörsbaserad verkstad satsar 1,6 miljoner på hållbarhetsutveckling

Mattias Nettelbladt, verkställande direktör på Kungsörs Mekaniska Verkstad, ville ersätta företagets oljepannor med ett hållbart alternativ. Han bad Energikontoret i Mälardalen om råd – 2021 installerar Kungsörs kommun och Mälarenergi ett fjärrvärmenät som ytterligare tre lokala företag ska ansluta sig till. Det är en resa som har möjliggjorts med medel från Naturvårdsverkets investeringsstöd Klimatklivet. ”Det är ett mycket välkommet tillskott till Kungsör”, säger kommunens näringslivschef, Ida-Maria Rydberg.

Att byta ut oljepannor mot fjärrvärme är lönsamt i det långa loppet, med eller utan finansiellt stöd. Men för många företag kan själva investeringskostnaden bli för hög. Kungsörs Mekaniska Verkstad (KMV), en långhålsbörningsspecialist med 50 år i branschen som ingår i industrikoncernen XANO, tar steget med hjälp av Klimatklivet. Stödet står för 45 procent av investeringen på 1,6 miljoner kronor.

– Den nya fjärrvärmelösningen minskar vårt koldioxidavtryck med 130 ton per år, säger Mattias Nettelbladt. Investeringen är en del i vårt och XANOs arbete för att minska verksamhetens klimatpåverkan. Vårt fokus är en långsiktigt lönsam tillväxt och att bli en klimatsmart industri genom hela värdekedjan, och då är hållbart företagande en förutsättning.

”Energikontoret i Mälardalen är en stor tillgång”

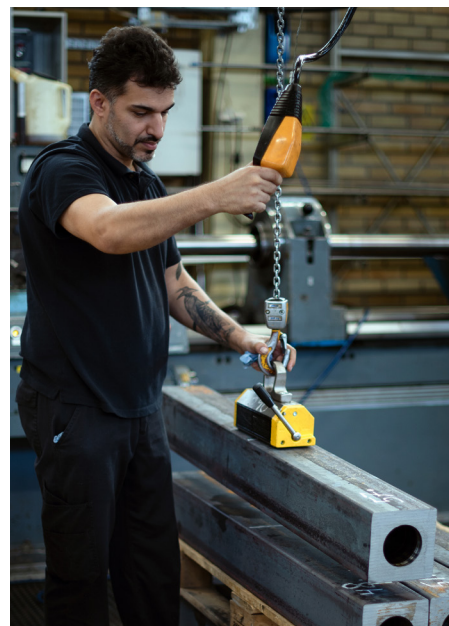
För att göra konverteringen möjlig installerar Kungsörs kommun och Mälarenergi ett fjärrvärmenät. Fler företag kan ansluta sig till nätet, som blir färdigt i vinter, och tre har redan anmält intresse. Tidigare i år klev Kungsörs kommun in som delägare till expertorganet Energikontoret i Mälardalen, vilket innebär tillgång till stöd inom energi- och klimatfrågor.

– Det är viktigt att lokala företag har förutsättningar att utvecklas och växa när de vill, säger Ida-Maria Rydberg, näringslivschef i Kungsörs kommun. Energikontoret i Mälardalen är en stor tillgång för KMV och Kungsör i den här fjärrvärmefrågan, och det är mycket positivt att Naturvårdsverkets investeringsstöd också gynnar intilliggande företag.

Minskar utsläppen med 95 procent

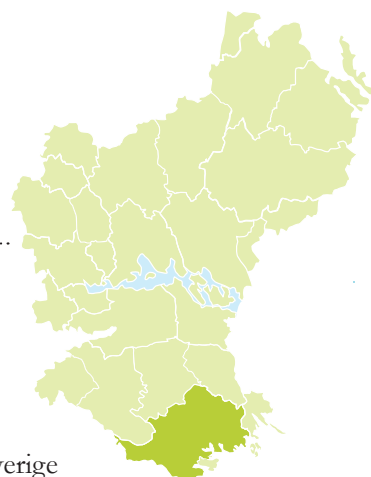
Genom att byta till fjärrvärme minskar KMV koldioxidutsläppen från verksamhetens uppvärmning med cirka 95 procent. Det motsvarar utsläppen från ungefär 80 000 mils körning med en genomsnittlig personbil.

– Fjärrvärmens från Mälarenergi är helt fossilfri. De fossila utsläpp som kvarstår härrör från produktionen och transporten av bränslet och även de kommer fasas ut. Kungsörs Mekaniska Verkstad kommer tjäna tillbaka sin investering i form av minskade energikutgifter, säger Jesper Sundling, projektledare och energi- och klimatrådgivare på Energikontoret i Mälardalen.

Energikontoret i Mälardalens projektledare Jesper Sundling har hjälpt Kungsörs Mekaniska Verkstad, bland annat med att ta fram en ansökan om investeringsstöd från Naturvårdsverkets Klimatklivet.

Nyköpings kommun

2021 medverkade Nyköpings kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Eleffekt- och elkapacitetsproblematik i Sörmland
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 företag** har fått besök med energigenomgång (Hållbar omställning i östra Mellansverige).
- **1 företag** har beviljats en investeringsstödscheck för grön omställning à 100 000 kronor.
- **1 fastighetsägare** blev medlem i ett nytt hållbarhetsnätverk (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).
- **2 företag** har beviljats investeringsstödscheckar för grön omställning à 100 000 kronor.
- **2 företag** deltog i projektet Nätverk för energieffektivisering.
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **21 aktiviteter** som webinarier, workshops och platsbesök arrangerades för fastighetsägare (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).

Utbildningsserie för Nyköpings kommuns anställda och politiker

2021 fick Energikontoret i Mälardalen i uppdrag att genomföra en energi- och klimatutbildning inom Nyköpings kommun. Den genomfördes vid fyra tillfällen – i form av två grundläggande delar, en fördjupande del samt en fördjupande och avslutande workshop. De tre första tillfällena genomfördes digitalt, och det fjärde tillfället genomfördes som ett fysiskt möte.

Hur kan en kommun bäst arbeta med hållbar omställning och tackla pågående, och kommande, utmaningar inom energi- och klimatområdet? Att gå över grunderna och bilda sig en god lägesbild är alltid en god idé. Därför innehöll utbildningsseriens två första delar en grundläggande genomgång av energi- och klimatområdet samt föreläsningen "Klimatet, pandemin och vi" med Gustav Strandberg, klimatforskare vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI). Utbildningens fördjupande del omfattade föreläsningen "ett elnät i omställning", men information om vad som krävs när Sverige ställer om till 100 förnybar elproduktion.

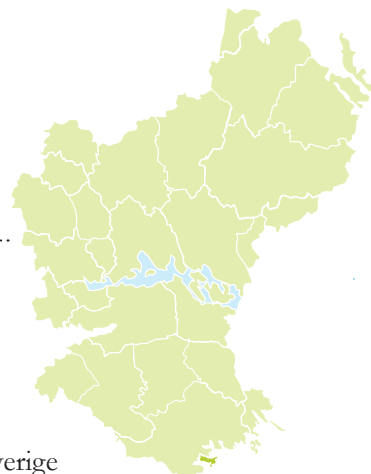
52 personer bjöds in

42 personer deltog på de tre digitala utbildningsdelarna och 22 personer på den avslutande workshopen. Fem ledamöter och fyra ersättare representerade kommunstyrelsen. Två ledamöter representerade miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Sju personer i chefspositioner deltog från centrala ledningslaget, och fyra tjänstepersoner deltog från tjänsteorganisationen. Bland övriga utbildningsdeltagare var en majoritet anställda vid den tekniska divisionen och löneenheten på kommunledningskontoret. De tre digitala utbildningstillfällena spelades in och låg under en period tillgängliga på Energikontoret i Mälardalens YouTube-konto, för dem som inte kunde medverka men ville ta del av innehållet i efterhand.

Utbildningsserien togs fram av projektledare Fredrik Svensson (övre) och Jesper Sundling (nedre).

Oxelösunds kommun

2021 medverkade Oxelösunds kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Eleffekt- och elkapacitetsproblematik i Sörmland
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 företag** deltog i projektet Nätverk för energieffektivisering.
- **1 fastighetsägare** blev medlem i ett nytt hållbarhetsnätverk (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **21 aktiviteter** som webinarier, workshops och platsbesök arrangerades för fastighetsägare (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).

Nytt nätverk ska hjälpa fastighetsägare minska sin klimatpåverkan: ”Det är bra att få guidning så vi gör rätt från början”

Nätverksträffar, workshops och utbildningar – så ska fastighetsägare i Södermanland lära sig av varandras framgångar och misstag och öka sin kompetens inom hållbar förvaltning av våra bostäder, butiker och arbetsplatser. Fastighetsbranschen står enligt Boverket för över en femtedel av Sveriges växthusgasutsläpp, men det finns många åtgärder som kan minska sektorns klimatpåverkan. De ligger i fokus i ett nystartat nätverk som koordineras av Energikontoret i Mälardalen.

På de gemensamma nätverksträffarna diskuterar fastighetsägare ämnen som elbilsladdningsplatser och uppkopplade byggnader, för att nämna några exempel. Utöver varandras insikter får medlemmarna även ta del av goda råd från gästföreläsare, som exempelvis den kommunala energi- och klimatrådgivningen.

– Att slippa uppfinna hjulet igen är den stora anledningen till att ett fastighetsnätverk är intressant för oss. Genom erfarenhetsutbyte kan vi få och dela tips som annars stannar i den egna verksamheten, och eftersom vi alla står inför en gemensam klimatutmaning är det bara bra om vi kan hjälpas åt, säger Elin Hast.

Hon är hållbarhetschef på Hyreshuset i Katrineholm, en av nätverkets första medlemmar. Bolagets medverkan i nätverket ligger rätt i tiden, menar Elin. Hyreshuset i Katrineholm planerar att digitalisera fastigheternas förvaltningssystem – en inte helt enkel förändring, men med stor potential att minska den övergripande energianvändningen.

– Det är ofta stora investeringar som ska göras och då är det bra att få guidning i vad som fungerar bäst för verksamhet och miljö, så vi gör rätt från början, säger Elin.

Kompetensutveckling genom nätverk – ett framgångsrecept

Energikontoret i Mälardalen koordinerar fastighetsnätverket. Med i styrgruppen sitter även fastighetsägare som hjälper till att se till att nätverkets innehåll passar medlemmarnas behov och önskemål.

– Vårt mål är att bygga långsiktiga relationer och på så sätt sprida kompetens i hela länet, säger August Lindholm.

August är projektledare på Energikontoret i Mälardalen, och han har gedigen erfarenhet av nätverk. 2016–2021 bidrog han till att samordna fem nätverk med livsmedelsbutiker, industriföretag och pastorat som vid avslut inte bara hade uppfyllt, utan överskridit, flera energimål.

– Det finns absolut ett värde i utbyten med andra verksamheter, nätverk kan vara ett effektivt sätt att komma runt hinder och osäkerheter inför investeringar i och satsningar på energieffektiva lösningar, säger August.

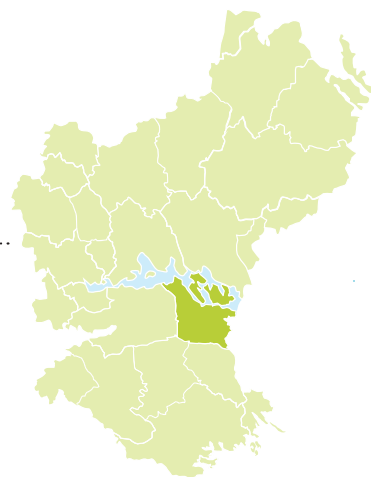

August Lindholm är projektledare på Energikontoret i Mälardalen och koordinerar för fastighetsnätverket som startades under 2021.

Fastighetsbolaget Kustbostäder Oxelösund är en av medlemmarna i Fastighetsnätverk Sörmland.

Det nya hållbarhetsnätverket drivs inom ramen för projektet Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige, och det är kostnadsfritt för alla fastighetsägare i regionen att delta fram till projektavslut i december 2022.

Strängnäs kommun

2021 medverkade Strängnäs kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Eleffekt- och elkapacitetsproblematik i Sörmland
- Energi- och klimatrådgivning Strängnäs
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens solceller i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata
- Strängnäs kommun Energi i ÖP

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **2 företag** har fått besök med energigenomgång (Hållbar omställning i östra Mellansverige).
- **2 fastighetsägare** blev medlemmar i ett nytt hållbarhetsnätverk (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **9 utåtriktade aktiviteter** som företagsfrukostar och seminarier genomfördes inom ramen för energi- och klimatrådgivningsuppdraget.
- **21 aktiviteter** som webinarier, workshops och platsbesök arrangerades för fastighetsägare (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).
- **60 energi- och klimatrådgivningsärenden** besvarades och hanterades.

Samordning som skapar kraft till energiomställning

Energikontoret i Mälardalen arbetar för en mer hållbar utveckling på flera sätt. Vi genomför informationskampanjer, driver projekt och sammanställer klimatstatistik som ligger till grund för beslut. En avgörande del av verksamheten är också att knyta samman kontakter som leder till positiv förändring. Så arbetar vi inom ramen för ett av våra viktigaste uppdrag, det som regional utvecklingsledare för den kommunala energi- och klimatrådgivningen.

Grunden för energi- och klimatrådgivningen lades 1977. Då infördes för första gången kostnadsfri energirådgivning i Sverige. 2002 fick landets energikontor i regeringsuppdrag att samordna rådgivningen. Och 2016 utökades uppdraget med att även utveckla tjänsten i enlighet med förordning 2016:385.

28 kommuner i fyra län

Energikontoret i Mälardalen samordnar och utvecklar energi- och klimatrådgivningstjänsten i 28 kommuner i Södermanlands, Västmanlands och Uppsala län och i Region Gotland. Det görs på flera sätt. Fredrik kallar regelbundet till gemensamma nätverksmöten och digitala avstämmningar som ger rådgivarna möjlighet till erfarenhetsutbyte. I ett månatligt nyhetsbrev får de bland annat tips om nyheter, nya lagar, bidrag och stöd samt olika utbildningsmöjligheter. Energikontoret i Mälardalen kopplar samman rådgivare, kommuner och andra aktörer för samarbeten och deltagande i aktiviteter som exempelvis lokala mässor och Europeiska Trafikantveckan. Och rådgivarna kan alltid vända sig till bolaget när de behöver stöd.

– På så vis kan vi göra rollen som energi- och klimatrådgivare mindre ensam och på ett bra sätt ta tillvara erfarenheter, effektiva metoder och goda exempel, säger Fredrik.

60 rådgivningsärenden i Strängnäs sedan maj 2021

Mostafa Saleh är projektledare på Energikontoret i Mälardalen och energi- och klimatrådgivare i Strängnäs. 2021 hanterade han 60 rådgivningsärenden i kommunen, över mejl, telefon eller med ett platsbesök. De vanligaste frågorna från privatpersoner har handlat om uppvärmning och solceller, och företag har oftast varit intresserade av en energigenomgång.

– Det är som en enklare energikartläggning, säger Mostafa Saleh. Vi kollar till exempel på ventilationssystemet och belysningen och gör beräkningar på energieffektiva åtgärder för att se vilka som är mest lönsamma för just den verksamheten.

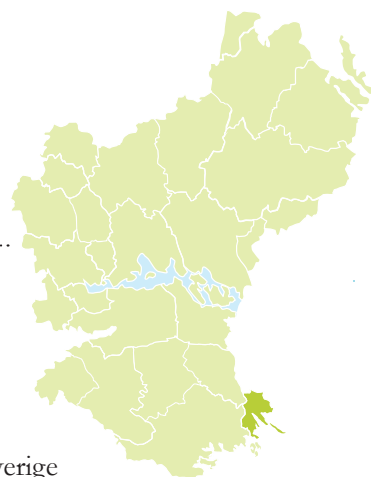

Fredrik Svensson är regional utvecklingsledare (RUL) på Energikontoret i Mälardalen.

Mostafa Saleh är projektledare på Energikontoret i Mälardalen och energi- och klimatrådgivare i Strängnäs kommun.

Trosa kommun

2021 medverkade Trosa kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Eleffekt- och elkapacitetsproblematik i Sörmland
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 fastighetsägare** blev medlem i ett nytt hållbarhetsnätverk (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **21 aktiviteter** som webinarier, workshops och platsbesök arrangerades för fastighetsägare (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).

Nytt nätverk ska hjälpa fastighetsägare minska sin klimatpåverkan: ”Det är bra att få guidning så vi gör rätt från början”

Nätverksträffar, workshops och utbildningar – så ska fastighetsägare i Södermanland lära sig av varandras framgångar och misstag och öka sin kompetens inom hållbar förvaltning av våra bostäder, butiker och arbetsplatser. Fastighetsbranschen står enligt Boverket för över en femtedel av Sveriges växthusgasutsläpp, men det finns många åtgärder som kan minska sektorns klimatpåverkan. De ligger i fokus i ett nystartat nätverk som koordineras av Energikontoret i Mälardalen.

På de gemensamma nätverksträffarna diskuterar fastighetsägare ämnen som elbilsladdningsplatser och uppkopplade byggnader, för att nämna några exempel. Utöver varandras insikter får medlemmarna även ta del av goda råd från gästföreläsare, som exempelvis den kommunala energi- och klimatrådgivningen.

– Att slippa uppfinna hjulet igen är den stora anledningen till att ett fastighetsnätverk är intressant för oss. Genom erfarenhetsutbyte kan vi få och dela tips som annars stannar i den egna verksamheten, och eftersom vi alla står inför en gemensam klimatutmaning är det bara bra om vi kan hjälpas åt, säger Elin Hast.

Hon är hållbarhetschef på Hyreshuset i Katrineholm, en av nätverkets första medlemmar. Bolagets medverkan i nätverket ligger rätt i tiden, menar Elin. Hyreshuset i Katrineholm planerar att digitalisera fastigheternas förvaltningssystem – en inte helt enkel förändring, men med stor potential att minska den övergripande energianvändningen.

– Det är ofta stora investeringar som ska göras och då är det bra att få guidning i vad som fungerar bäst för verksamhet och miljö, så vi gör rätt från början, säger Elin.

Kompetensutveckling genom nätverk – ett framgångsrecept

Energikontoret i Mälardalen koordinerar fastighetsnätverket. Med i styrgruppen sitter även fastighetsägare som hjälper till att se till att nätverkets innehåll passar medlemmarnas behov och önskemål.

– Vårt mål är att bygga långsiktiga relationer och på så sätt sprida kompetens i hela länet, säger August Lindholm.

August är projektledare på Energikontoret i Mälardalen, och han har gedigen erfarenhet av nätverk. 2016–2021 bidrog han till att samordna fem nätverk med livsmedelsbutiker, industriföretag och pastorat som vid avslut inte bara hade uppfyllt, utan överskridit, flera energimål.

– Det finns absolut ett värde i utbyten med andra verksamheter, nätverk kan vara ett effektivt sätt att komma runt hinder och osäkerheter inför investeringar i och satsningar på energieffektiva lösningar, säger August.

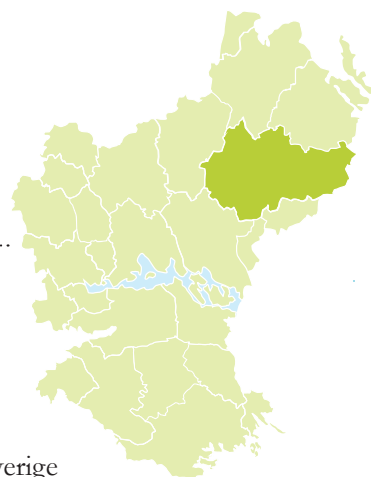

August Lindholm är projektledare på Energikontoret i Mälardalen och koordinerar för fastighetsnätverket som startades under 2021.

Fastighetsbolaget Trosabygdens Bostäder AB är en av medlemmarna i Fastighetsnätverk Sörmland.

Det nya hållbarhetsnätverket drivs inom ramen för projektet Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige, och det är kostnadsfritt för alla fastighetsägare i regionen att delta fram till projektavslut i december 2022.

Uppsala kommun

2021 medverkade Uppsala kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Energieffektivisering i offentlig sektor
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Klimatfärdplan Uppsala
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Klimatneutrala städer 2030 (Viable Cities)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata
- Politikerutbildning Uppsala

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **1 företag** har fått besök med energigenomgång (Hållbar omställning i östra Mellansverige).
- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **4 företag** deltog i projektet Nätverk för energieffektivisering.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).

Samordning som skapar kraft till energiomställning

Energikontoret i Mälardalen arbetar för en mer hållbar utveckling på flera sätt. Vi genomför informationskampanjer, driver projekt och sammanställer klimatstatistik som ligger till grund för beslut. En avgörande del av verksamheten är också att knyta samman kontakter som leder till positiv förändring. Så arbetar vi inom ramen för ett av våra viktigaste uppdrag, det som regional utvecklingsledare för den kommunala energi- och klimatrådgivningen.

Grunden för energi- och klimatrådgivningen lades 1977. Då infördes för första gången kostnadsfri energirådgivning i Sverige. 2002 fick landets energikontor i regeringsuppdrag att samordna rådgivningen. Och 2016 utökades uppdraget med att även utveckla tjänsten i enlighet med förordning 2016:385.

Kostnadsfri rådgivning

Tjänsten vänder sig till flera målgrupper, allt från privatpersoner till företag. Dem som vill minska sin energianvändning kan få helt opartisk hjälp.

– Rådgivningen ska motivera till förändring genom saklig information, säger Fredrik Svensson, regional utvecklingsledare. Varje rådgivare arbetar lokalt, så steget till stöd för dem som bor och verkar i kommunen är aldrig långt.

28 kommuner i fyra län

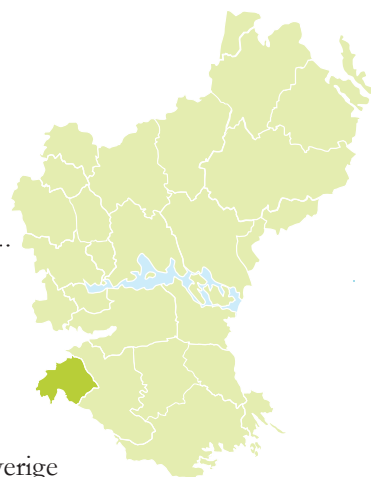
Energikontoret i Mälardalen samordnar och utvecklar tjänsten i 28 kommuner i Södermanlands, Västmanlands och Uppsala län och i Region Gotland. Det görs på flera sätt. Fredrik kallar regelbundet till gemensamma nätverksmöten och digitala avstämningar som ger rådgivarna möjlighet till erfarenhetsutbyte. I ett månatligt nyhetsbrev får de bland annat tips om nyheter, nya lagar, bidrag och stöd samt olika utbildningsmöjligheter. Energikontoret i Mälardalen kopplar samman rådgivare, kommuner och andra aktörer för samarbeten och deltagande i aktiviteter som exempelvis lokala mässor och Europeiska Trafikantveckan. Och rådgivarna kan alltid vända sig till bolaget när de behöver stöd.

– På så vis kan vi göra rollen som energi- och klimatrådgivare mindre ensam och på ett bra sätt ta tillvara erfarenheter, effektiva metoder och goda exempel, säger Fredrik.

Regional utvecklingsledare på Energikontoret i Mälardalen är Fredrik Svensson.

Vingåkers kommun

2021 medverkade Vingåkers kommun i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Eleffekt- och elkapacitetsproblematik i Sörmland
- Energikontor i samverkan för smartare energianvändning i östra Mellansverige
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens sol i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata
- Vingåkers kommuns energiplan

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **21 aktiviteter** som webinarier, workshops och platsbesök arrangerades för fastighetsägare (Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige).

Nytt nätverk ska hjälpa fastighetsägare minska sin klimatpåverkan: ”Det är bra att få guidning så vi gör rätt från början”

Nätverksträffar, workshops och utbildningar – så ska fastighetsägare i Södermanland lära sig av varandras framgångar och misstag och öka sin kompetens inom hållbar förvaltning av våra bostäder, butiker och arbetsplatser. Fastighetsbranschen står enligt Boverket för över en femtedel av Sveriges växthusgasutsläpp, men det finns många åtgärder som kan minska sektorns klimatpåverkan. De ligger i fokus i ett nystartat nätverk som koordineras av Energikontoret i Mälardalen.

På de gemensamma nätverksträffarna diskuterar fastighetsägare ämnen som elbilsladdningsplatser och uppkopplade byggnader, för att nämna några exempel. Utöver varandras insikter får medlemmarna även ta del av goda råd från gästföreläsare, som exempelvis den kommunala energi- och klimatrådgivningen.

– Att slippa uppfinna hjulet igen är den stora anledningen till att ett fastighetsnätverk är intressant för oss. Genom erfarenhetsutbyte kan vi få och dela tips som annars stannar i den egna verksamheten, och eftersom vi alla står inför en gemensam klimatutmaning är det bara bra om vi kan hjälpas åt, säger Elin Hast.

Hon är hållbarhetschef på Hyreshuset i Katrineholm, en av nätverkets första medlemmar. Bolagets medverkan i nätverket ligger rätt i tiden, menar Elin. Hyreshuset i Katrineholm planerar att digitalisera fastigheternas förvaltningssystem – en inte helt enkel förändring, men med stor potential att minska den övergripande energianvändningen.

– Det är ofta stora investeringar som ska göras och då är det bra att få guidning i vad som fungerar bäst för verksamhet och miljö, så vi gör rätt från början, säger Elin.

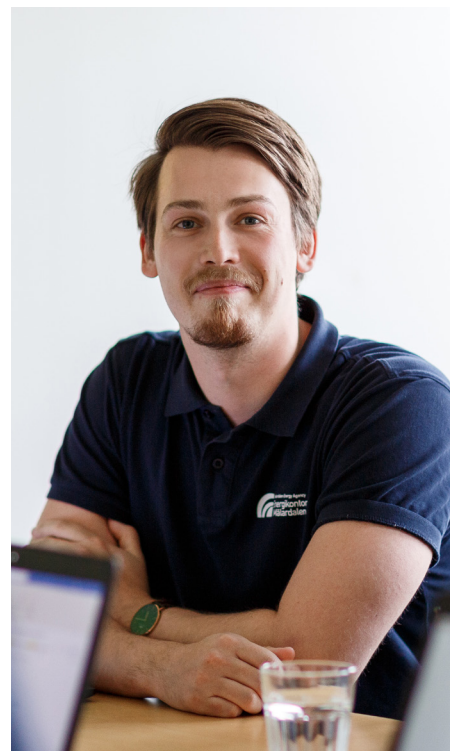
Kompetensutveckling genom nätverk – ett framgångsrecept

Energikontoret i Mälardalen koordinerar fastighetsnätverket. Med i styrgruppen sitter även fastighetsägare som hjälper till att se till att nätverkets innehåll passar medlemmarnas behov och önskemål.

– Vårt mål är att bygga långsiktiga relationer och på så sätt sprida kompetens i hela länet, säger August Lindholm.

August är projektledare på Energikontoret i Mälardalen, och han har gedigen erfarenhet av nätverk. 2016–2021 bidrog han till att samordna fem nätverk med livsmedelsbutiker, industriföretag och pastorat som vid avslut inte bara hade uppfyllt, utan överskridit, flera energimål.

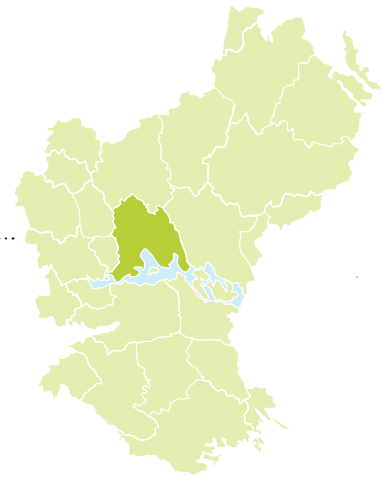
– Det finns absolut ett värde i utbyten med andra verksamheter, nätverk kan vara ett effektivt sätt att komma runt hinder och osäkerheter inför investeringar i och satsningar på energieffektiva lösningar, säger August.

August Lindholm är projektledare på Energikontoret i Mälardalen och koordinator för fastighetsnätverket som startades under 2021.

Fastighetsnätverk Sörmland drivs inom ramen för projektet Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i östra Mellansverige, och det är kostnadsfritt för alla fastighetsägare i regionen att delta fram till projektavslut i december 2022.

Västerås stad

2021 medverkade Västerås stad i projekt:

- Digital databas med goda exempel på nudging för energieffektiv vardag
- Framtidens elsystem i östra Mellansverige
- Framtidens solceller i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige
- Hållbar omställning i östra Mellansverige (företagscheckar i Sörmland)
- Nätverk för energieffektivisering
- Regionala noder fas 2
- Regional utvecklingsledning för energi- och klimatrådgivning

2021 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Energi- och klimatdata
- Handlingsplan för klimat Västerås
- Västerås EEF SMF
- Kommunal energiplan Västerås
- Åtgärder till HP -CO2 Västerås

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2021:

- **2 workshops** 12 och 26 maj om framtidens elsystem, 17 deltagare.
- **3 företag** deltog i projektet Nätverk för energieffektivisering.
- **5 företag** har fått besök med energigenomgång (Hållbar omställning i östra Mellansverige).
- **5 webinarier** om digitalisering i offentlig sektor, april-november 2021, cirka 150 deltagare (Energieffektivisering i offentlig sektor).
- **Tre företag** har deltagit i dialog om att söka investeringsstöd för att konvertera från fossila bränslen.

Så utformades Västerås stads nya energi- och klimatplan

2017 tog regeringen beslut om Sveriges långsiktiga klimatmål: Senast 2045 ska landet inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Samma år tog Västerås stad fram ett klimatprogram för perioden 2017–2020. Det innehöll mål för fjärrvärme, förnybar el och minskade fossila utsläpp, både inom och orsakade av kommunen. 2021 genomförde Energikontoret i Mälardalen en uppföljning av hur programmet uppfyllts – och bidrog till att sätta nya klimat- och energirelaterade mål.

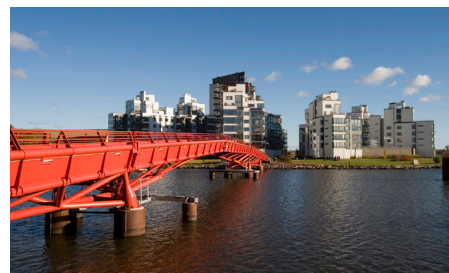
Den nya energi- och klimatplanen för Västerås stad började gälla hösten 2021. Respektive nämnd i kommunen fick själva föreslå mål och indikatorer för klimatpåverkan, energianvändning och energiproduktion.

För goda beslut krävs bra underlag

Till grund för nämndernas arbete sammanställde Energikontoret i Mälardalen en nulägesanalys av kommunens klimatpåverkan.

– Nuläget beskrivs i form av klimatpåverkan, energianvändning och effektprofil, och det är viktigt att förstå att hur dessa tre hänger ihop. Även om Sverige har låg klimatpåverkan från vår energiproduktion betyder inte det att vi kan öka vår användning av el utan att det påverkar klimatet mer, eller att vi inte behöver energieffektivisera, säger Martin Wetterstedt, projektledare på Energikontoret i Mälardalen och forskare vid institutionen för geovetenskaper, naturresurser och hållbar utveckling vid Uppsala universitet.

För att säkerställa att nämnderna på bästa sätt kunde ta till sig underlaget inför arbetet med att ta fram mål och indikatorer, arrangerade Energikontoret i Mälardalen även workshops och övningar. De handlade bland annat om olika typer av klimatpåverkan, historiska utsläppstrender, utsläpp från produktion som flyttar utomlands, vilka utsläppstungviktare som finns och hur en läser och tolkar olika typer av energi- och klimatdata.

Uppföljningen av klimatprogrammet för perioden 2017–2020 och framtagningen av en ny energi- och klimatplan för Västerås stad genomfördes av projektledare Emil Eriksson och Martin Wetterstedt, som också är verksam som forskare inom hållbar utveckling vid Uppsala universitet.